

SUSTAINABLE
futures for enterprise centres

SFEEC Toolkit PART IV

Inspiratiegids WEA-model

INTREEGUE – Hilda Weges / Hans Blankestijn

INHOUD

Inleiding

- Toolkit en actieplan
- Duurzaamheid en de SDG's
- Introductie inspiratiegids
- Waarom deze inspiratiegids?

Onderwerpen, ideeën en oplossingen

1. Missie, visie en strategie
2. Partnerschappen en samenwerking
3. Professionele ontwikkeling
4. Sociale duurzaamheid
5. Marketing en communicatie
6. Energie
7. Water
8. Afval
9. Mobiliteit
10. Voedsel
11. Biodiversiteit
12. Digitalisering
13. Inkoop
14. Certificering, wet- en regelgeving
15. Financiering

INLEIDING

Toolkit en actieplan

Een van de hoofddoelen van het SFEC-project is het ontwikkelen van een toolkit en actieplan om bedrijvencentra en de klanten van deze centra (hierna samen organisaties genoemd) te helpen bij het starten en/of opvolgen van een duurzame beweging binnen de organisatie. De Toolkit en actieplan bevat verschillende soorten bronnen en gereedschappen zoals in een echte gereedschapskist.

In het kort bevat de Toolkit en actieplan de volgende onderdelen:

Deel I : Stappenplan - Stapsgewijze gids voor duurzame ontwikkeling

Deel II : WEA-model - Kader voor duurzame ontwikkeling

Deel III : WEA-model - Nulmeting vragenlijst

Deel IV : Inspiratiegids WEA-model

Deel V: Actieplan

Dit rapport bevat de Inspiratiegids die als referentie en inspiratiebron dient om de stappen in DEEL I Stappengids voor duurzame ontwikkeling te realiseren. De paragrafen van deze gids volgen de veranderingsdomeinen en vraagstukken als onderdeel van het WEA-Model to Sustainable Development.

Duurzaamheid en de SDG's

Duurzame ontwikkeling is op veel manieren gedefinieerd, maar de meest geciteerde definitie komt uit Our Common Future , ook wel bekend als het Brundtland-rapport:

"Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen."

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Duurzaamheid is de basis voor het huidige leidende wereldwijde raamwerk voor internationale samenwerking: de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling en de [Duurzame Ontwikkelingsdoelen](#) (SDG's). Deze doelen zijn in 2015 door alle VN-lidstaten aangenomen, met 169 doelen die in 2030 moeten worden bereikt. De doelen zijn universeel, wat betekent dat ze van toepassing zijn op alle landen over de hele wereld. Het bereiken van de doelen vereist actie op alle fronten: regeringen, bedrijven, het maatschappelijk middenveld en mensen overal ter wereld hebben allemaal een rol te spelen. Meer informatie is te vinden op de VN <https://sdgs.un.org/goals>. De EU heeft een positieve en constructieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de Agenda 2030. Ze zetten zich in om de SDG's in al hun beleid te implementeren en moedigen EU-landen aan hetzelfde te doen. Meer informatie: https://ec.europa.eu/international-partnerships/sustainable-development-goals_en. Dit is ook opgenomen in de nieuwe groeistrategie van de EU de [Europese Green Deal](#) streven naar een [klimaatneutrale EU in 2050](#).

Binnen het SFEC - project heeft het consortium de keuze gemaakt om zich te focussen op de volgende doelen:

1. Duurzame infrastructuur/gebouwen – SDG11 Duurzame steden en gemeenschappen en SDG13 Klimaatactie.
2. Energie- en hulpbronnefficiëntie – SDG7 Betaalbare en schone energie en SDG12 Verantwoorde consumptie en productie.
3. Duurzame ecosystemen en collectieve actie – SDG4 Kwaliteitsonderwijs, SDG12 Verantwoorde consumptie en productie en SDG17 Partnership for the Goals.
4. Digitale technologie voor centra voor duurzaam ondernemen – SDG8 Fatsoenlijk werk en economische groei en SDG13 Klimaatactie.
5. Sustainable Futures for Enterprise Centers – SDG9 -Industriële innovatie en infrastructuur en SDG17

Inleiding Inspiratiegids

Deze gids bevat concrete en praktische ideeën om actie te ondernemen met betrekking tot de verschillende onderdelen van het WEA-model voor Duurzame ontwikkeling (zie hieronder): Producten, Diensten, Professionele ontwikkeling, Omgeving en Gebouw en Bedrijfsvoering. Elk veranderdomein (tak van de boom) is belangrijk en heeft andere onderwerpen en vraagstukken om over na te denken. Denkt u bijvoorbeeld aan Gebouw en Bedrijfsvoering dan moet u ook denken aan energievraagstukken, watervraagstukken of voedselvraagstukken etc.

In aanvulling op deze veranderdomeinen zullen we in dit rapport ook enkele randvoorwaardelijke onderwerpen behandelen, zoals certificering, wetgeving, regelgeving en financiering.

Waarom deze inspiratiegids?

Onze ervaring is dat mensen die in duurzame projecten werken behoefte hebben aan good practices en concrete en praktische ideeën die hen kunnen helpen bij het plannen van verdere stappen.

We hebben al heel wat Good practices verzameld in een compendium als eerste stap in het SFEC-project. Deze Good Practices kunnen u inspireren op globaal en conceptueel niveau.

In deze inspiratiegids hebben we getracht meer specifieke, concrete en praktische ideeën te verzamelen. Houd er rekening mee dat deze verzameling ideeën verre van compleet is, maar ze kunnen u misschien helpen om na te denken over uw plannen en acties voor uw eigen organisatie of project.

In deze handleiding worden de volgende onderwerpen behandeld:

1. Missie, visie en strategie
2. Partnerschappen en samenwerking
3. Professionele ontwikkeling
4. Sociale duurzaamheid
5. Marketing en communicatie
6. Energie
7. Water
8. Afval
9. Mobiliteit
10. Voedsel
11. Biodiversiteit
12. Digitalisering
13. Inkoop
14. Certificering, wet- en regelgeving
15. Financiering

1. Missie, visie en strategie

Toelichting

In DEEL I Stappenplan van de Toolkit bevat de stappen die u kunt ondernemen om een eigen missie, visie en strategie te ontwikkelen.

U kunt ervoor kiezen om een aparte visie te ontwikkelen om als duurzame organisatie te groeien, maar het is veel belangrijker dat u duurzaamheid als een van de belangrijkste thema's opneemt in uw algehele visie en strategie. Het moet in elke hoek van uw organisatie worden opgenomen en moet een leidraad zijn voor al uw beleid en toekomstige beslissingen.

SDG's verbinding

Een visie ontwikkelen betekent ook de SDG's selecteren die het belangrijkste zijn voor uw organisatie. Uw visie is mogelijk gekoppeld aan één of meerdere SDG's. Dit hangt af van de keuzes die een organisatie maakt.

Ideeën en oplossingen

Bestudeer het SFEC Good Practice Compendium

Lees de Good Practices die verband lijken te houden met uw eerste ideeën. Neem contact op met de contactpersoon van enkele van de Good Practices. Zij werken graag mee aan een bijeenkomst om deze ideeën te bespreken.

Startbijeenkomst met experts	Organiseer een online kennisdelingsbijeenkomst met een of meer vertegenwoordigers van het SFEC Good Practice Compendium.
Duurzame waarden	Duurzaamheid kan nieuwe waarden voor uw organisatie creëren die een goed uitgangspunt kunnen zijn voor uw visie. Uitleg: https://www.youtube.com/watch?v=ipeS9IFDHpY
Duurzaam charter	Ontwikkel een charter voor duurzame ontwikkeling voor uw organisatie. Koppel dit aan de SDG's.
Uw afbeelding visualiseren	Visualiseer uw duurzame visie in woord en/of beeld, bespreek deze en bepaal wat uw toekomstbeeld is
Analyseer de huidige situatie	Gebruik de nulmeting vragenlijst in de Toolkit om de huidige situatie te inventariseren. Analyseer, rapporteer en bespreek de resultaten. Dit zou moeten helpen om te beslissen over uw visie en strategie.
Kijk naar andere bedrijfsmodellen	Het actieplan, de strategie en het beleid van de lokale raden (Fermanagh en Omagh District Council) voor duurzame ontwikkeling kunnen een nuttige inspiratiebron zijn. Zie: https://www.fermanaghomagh.com/your-council/policies/sustainable-development/

2. Partnerschappen en samenwerking

Toelichting

Het is moeilijk om in uw eentje de juiste route en oplossingen te vinden. Partnerships en samenwerking zorgen voor kennisdeling, professionalisering, leren, teamontwikkeling en nieuwe ideeën. Nieuwe duurzame oplossingen ontwikkelen is daarom alleen mogelijk wanneer partners en innovators met verschillende achtergronden samenwerken. Maak verbinding met verschillende soorten partners zoals de lokale/regionale overheid, onderwijs, onderzoek, ondernemers en jongeren (nieuwe generatie werknemers en klanten).

Betrek ook uw leveranciers en partners. Ze kunnen een grote impact hebben op uw CO₂-emissieprofiel.

Ted talk over partnerschappen: <https://www.youtube.com/watch?v=oXQmDy2WG04>

Bij partnerschappen en samenwerking zijn de volgende zaken belangrijk om over na te denken:

- Het type partners/innovators;
- Een netwerk opbouwen;
- Duurzaamheid van uw netwerk.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen	
Type partners	Inventariseer het soort partners dat u al heeft en hun mogelijke redenen om met u samen te werken. Werk alleen samen met partners die willen bijdragen, pionieren en samen met uw organisatie willen leren.
Netwerk bouwen	Organiseer een start-up meeting over uw ambities en vraag uw potentiële partners om ideeën, hulp en ondersteuning. Wees aanwezig en actief tijdens lokale bijeenkomsten over duurzame ontwikkeling van uw lokale gemeenschap of regio.
Goede oefeningen	Zoek een goed voorbeeld van een organisatie die u kan helpen een beeld te scheppen van het soort samenwerking dat u nastreeft. Kijk in het IO1 SFEC Compendium of Good Practices voor voorbeelden.
Samenwerkingsmodel	Maak een schets van een samenwerking die duurzaam, langdurig, gedragen en gericht is op het realiseren van gezamenlijke ambities en belangen.
Kennisdeling bijeenkomsten	Organiseer regelmatig kennisdelingsbijeenkomsten voor/met uw partners (klanten, stakeholders, etc.) om duurzame vraagstukken te bespreken.
Steun collectieve initiatieven	De meeste partnerschappen zijn moeilijk op te bouwen en uitdagend om vol te houden en op te schalen. Door collectieve initiatieven te ondersteunen, helpt dit om relaties, besluitvorming en algehele prestaties te verbeteren en mislukkingen aan te pakken.

3. Professionele ontwikkeling

Toelichting	
<p>Het herdenken van uw organisatie vanuit een duurzaam perspectief is nog vrij nieuw en in ontwikkeling. Als gevolg hiervan moeten de competenties (kennis en vaardigheden) van uw medewerkers worden opgewaardeerd vanuit het perspectief van levenslang leren. Dit betekent dat uw medewerkers regelmatig moeten worden bijgeschoold om ervoor te zorgen dat actuele ontwikkelingen worden meegenomen in hun dagelijkse gedrag en beslissingen.</p> <p>Met betrekking tot professionele ontwikkeling moet u nadenken over:</p> <ul style="list-style-type: none"> — De competenties die uw medewerkers nodig hebben om te ontwikkelen; — De doelen die u met training wilt bereiken; — Uw professionalisering strategie; — De methoden van de training; — Hoe de training te organiseren; 	

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen	
Bewustzijn creëren	Begin met het creëren van bewustwording en draagvlak bij uw medewerkers en klanten. Betrek al uw medewerkers (alle niveaus en functies).
Regionale	Medewerkers faciliteren om deel te nemen aan lokale/regionale/nationale

bijeenkomsten/conferenties	vergaderingen en conferenties.
Inspirerende bijeenkomsten	Organiseer regelmatig trainingen/sessies om kennis te delen.
Groene gesprekken	Organiseer Green talks waarin collega's en experts hun duurzame ambities, acties en ideeën over uw organisatie delen.
Planning	Maak een trainings- en ondersteuningsplan. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Experts	Nodig medewerkers en huurders uit om hun ideeën en plannen te presenteren. Nodig experts uit om hun kennis en ideeën te presenteren tijdens (lunch/diner/high tea) bijeenkomsten.
Werknemersdoelen	Stimuleer medewerkers om hun eigen doelen te bepalen en laat ze vanuit hun eigen persoonlijke drijfveren een bijdrage leveren.
Wervingsbeleid	Integreer duurzaamheid als criterium in uw wervingsbeleid en functieprofielen.
Duurzaam gedrag stimuleren	Zorg voor monitoring of indicatoren voor het gedrag of de acties van werknemers en beloon de meest duurzame.

4. Sociale duurzaamheid

Toelichting

De term sociale duurzaamheid is verwarrend en kan vanuit verschillende invalshoeken worden gebruikt. We noemen sociale duurzaamheid een maatstaf voor het menselijk welzijn. Het behandelt onderwerpen als sociale rechtvaardigheid, inclusie, verantwoording, gelijkheid, gemeenschapsontwikkeling, sociaal kapitaal, sociale steun, mensenrechten, arbeidsrechten, sociale rechtvaardigheid, veerkracht van de gemeenschap en menselijke aanpassing.

U moet uw duurzaamheidsvisie en -strategie heroverwegen vanuit een maatschappelijk perspectief.
Inspirerende video: <https://www.youtube.com/watch?v=FyT9TMLzC6s>

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen

Maatschappelijk duurzaamheidsbeleid en actieplan	Ontwikkel een beleids- en actieplan om uw doelen te realiseren. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Bijdrage omgeving	Denk na over de bijdrage die u wilt leveren aan de sociale aspecten van uw interne organisatie en omgeving.

Bijdrage medewerkers en huurders	Denk na over de bijdrage die uw medewerkers en klanten aan sociale duurzaamheid kunne leveren.
HRM	Analyseer uw HRM-beleid met betrekking tot gendergelijkheid, inclusie, diversiteit, discriminatie, stereotypering, gezondheid en armoede.
Loopbaanontwikkeling	Investeer in de loopbaanontwikkeling van uw medewerkers en zo mogelijk ook uw klanten.
Genderneutraal toilet	Maak toiletten genderneutraal.
Toegankelijkheid van uw gebouw	Analyseer de toegankelijkheid van uw gebouw vanuit het perspectief van mensen met een handicap en onderneem actie wanneer dat nodig is.
Toegankelijkheid	Is uw organisatie in staat om mensen met een verstandelijke beperking en/of autisme of mensen met taalbarrières (bijvoorbeeld vluchtelingen) te begeleiden. Bent u in staat om banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt?
Gebedsruimte	Faciliteer een gebedsruimte in uw gebouw.
Taskforce	Organiseer een taskforce met uw medewerkers en klanten over sociale duurzaamheid om behoeften te onderzoeken en concrete acties te plannen en uit te voeren die nodig zijn.
Rolmodellen	Zet rolmodellen in de spotlight en laat ze helpen bij de doelen die u wilt bereiken.
Partnerschappen	Zoek naar samenwerkingsverbanden die u kunnen helpen bij te dragen aan maatschappelijke duurzaamheidsvraagstukken. Draag bij aan evenementen in uw regio over deze onderwerpen.
Pride-week	Organiseer uw eigen Pride-week voor de lhbtqap+ community in uw regio.
Regenboogvlag	Toon de regenboogvlag in of buiten uw gebouw.
Leven lang leren	Stimuleer en faciliteer een leven lang leren van uw medewerkers.
Mensen helpen de mensen award	Introduceer een 'Mensen helpen de mensen award' voor medewerkers die acties ondernemen om anderen te helpen.
Marketing en communicatie	Analyseer uw marketing en communicatie vanuit een maatschappelijk duurzaam perspectief.

5. Marketing en communicatie

Toelichting

Communicatie en marketing hebben niet altijd onze aandacht als we nadenken over een duurzame strategie van onze organisatie. Het kan zelfs worden vergeten. Maar als u duurzaam wilt ondernemen, communiceer dan regelmatig over uw duurzame doelen, acties en resultaten. Communiceer het bewijs dat u eraan werkt en toon

uw stakeholders uw waarden. Zorg ervoor dat uw duurzame beleid niet alleen op papier staat, maar ook in het echte leven wordt weerspiegeld.

U moet uw branding en communicatie- en marketingplan heroverwegen vanuit een duurzaam perspectief.

SDG's verbinding

Welke SDG's van belang kunnen zijn, hangt af van de keuzes die u hebt gemaakt met betrekking tot uw visie en strategie. Maar vergeet niet om u te verhouden tot SDG17 om ervoor te zorgen dat partners en netwerk goed geïnformeerd zijn.

Ideeën en oplossingen	
Communicatie strategie	Ontwikkel een communicatiestrategie en plan om uw duurzame boodschap naar uw klanten en stakeholders te sturen. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Branding	Zorg ervoor dat duurzaamheid onderdeel is van uw branding.
Duurzaamheidscampagne	Zet een duurzaamheidscampagne op om uw duurzame strategie te starten. Publiceer aan het publiek dat u de SDG's van de Verenigde Naties steunt. Neem deel aan lokale/regionale/nationale duurzaamheidscampagnes zoals SDG-actiedag, Dag van de Duurzaamheid, enz.
Rolmodellen	Gebruik duurzame rolmodellen in uw communicatie.
Promotiemateriaal	Toon uw duurzaamheidsambitie in uw merchandising- en promotiemateriaal. Voorbeelden van deze actieproducten zijn: balpennen, spelden, drukwerk en meer. Veel van deze producten worden in China gemaakt (denk aan arbeidsomstandigheden, vervuiling, transportkosten etc.) en korte levenscycli (afval). Enkele voorbeelden van producenten of retailers zijn: https://www.greengiving.eu https://www.arpe76y.es/en/
Duurzaam handelen	Hergebruik en recycle oud promotiemateriaal, maak bijvoorbeeld plantenbakken, manden of tassen van uw oude banners (https://unbegun.nl/unbegunshop/) of bekijk andere recyclingideeën https://wasteadvantagemag.com/top-15-recycling-business-ideeën-2019/
Duurzame nieuwsbrief of nieuwsberichten	Maandelijkse nieuwsbrief met de laatste duurzame ontwikkelingen of verwerk duurzaam nieuws in elke nieuwsbrief die u naar uw partners stuurt.
Website	Zet een duurzaamheidspagina op uw website op om te beschrijven waarom duurzaamheid belangrijk is voor uw organisatie, uw doelen, acties en resultaten.

6. Energie

Toelichting

Energie is een bekend en belangrijk thema op het gebied van duurzaamheid omdat het een grote impact heeft op de hoeveelheid CO₂ die uw organisatie uitstoot. Het draait allemaal om de transitie naar duurzame en schone energieoplossingen. De discussie gaat over de transitie van gas en kolen naar elektrisch en waterstof. Naast deze transitie is het ook een discussie over het terugdringen van het energieverbruik. Het idee is simpel: het is een uitdaging om de wereld van voldoende energie te voorzien en er is geen transitie meer nodig voor de energie die we verminderen.

Op het gebied van energie moet u daarom nadenken over de transitie en het verminderen van energie. Dat betekent nadenken over energievoorziening en -opslag, verlichting, isolatie, beglazing, dakbedekking, klimaat/temperatuursystemen, ...

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen

Energiebeleid en transitieplan	Ontwikkel een beleids- en transitieplan om uw doelen om energieneutraal te worden te realiseren. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Toezicht houden	Maandelijks monitoren en evalueren van het elektriciteits-/gasverbruik. Zet een lichtinformatiebeheersysteem op om volledig inzicht te krijgen in het gebruik van uw verlichting en kamers.
Laten zien	De resultaten van uw elektriciteits-/gasverbruik en afname in het openbaar tonen, bijv. op een informatiebord.
Energiebesparende metingen	Denk aan allerlei energiebesparende maatregelen om het gebruik van elektriciteit/gas te verminderen. Probeer te voorspellen welke besparingen het resultaat zullen zijn van deze maatregelen. Het is misschien mogelijk om een simulatietool voor energiebesparing te gebruiken, bijvoorbeeld de tool van BIM Energy https://bimenergy.com/
Verlichtingssensoren	Installeer dynamische aan/uit-verlichtingssensoren in elke kamer (vergeet de toiletten niet!). Gebruik in grote ruimtes meer sensoren om de ruimte op te splitsen wanneer ze slechts gedeeltelijk worden gebruikt. Gebruik duurzame verlichtingsproducten van bijvoorbeeld Signify: https://www.signify.com/global/sustainability Schakel uw computer (monitor en systeem) uit als deze niet in gebruik is.
Sta over op LED	Overgang van al uw verlichting naar LED verlichting; stel dit verplicht wanneer lampen moeten worden vernieuwd.
Voer een onderzoek uit	Een goede manier om het energieverbruik van uw organisatie te beoordelen, is door een onderzoek uit te voeren. Dit zal u helpen om apparatuur en processen te

	herkennen die inefficiënt zijn.
Minimaliseer kunstlicht	Door ramen en dakramen schoon te houden, kunnen bedrijven besparen op verlichting.
Onderhoud uw apparatuur	Een gemeenschappelijke factor bij alle bovenstaande maatregelen is de noodzaak om uw apparatuur te onderhouden om ervoor te zorgen dat deze efficiënt werkt.

7. Water

Toelichting

Klimaatverandering beïnvloedt de toegang tot water voor mensen over de hele wereld. Denk aan de stijging van het zeewaterpeil, ernstigere droogte en overstromingen. Water is daarom een belangrijk onderwerp om over na te denken.

Maar het is niet alleen een kwestie van de hoeveelheid water. Het is ook een kwestie van schoon water en de effecten van verontreinigende stoffen zoals reinigingsvloeistoffen, gewasbeschermingsmiddelen en plastic die ons water vervuilen.

Denken aan water betekent nadenken over maatregelen om regenwater te gebruiken, waterverbruik te verminderen, water te bergen, water te hergebruiken en schoon water te nemen.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen

Waterbeleid en -plan	Bepaal uw doelen en duurzaam waterbeleid. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Toezicht houden	Maandelijks monitoren en evalueren van het waterverbruik. Houd rekening met waterlekage.
Watermetingen binnen	Denk aan maatregelen om regenwater te gebruiken, waterverbruik te verminderen en water te hergebruiken. Installeer dynamische aan/uit watersensoren bij elke kraan en/of douche Gebruik regenwater om uw planten water te geven en/of toiletten door te spoelen.
Watermetingen buiten	Denk aan opvang, opslag en afvoer van regenwater. — Begin met het testen van het waterpeil van uw terrein. — Koppel de hemelwaterafvoer los van het riool. — Creëer een natuurlijke waterberging op uw terrein zoals bijvoorbeeld een vijver of wadi. — Vergroen uw terrein: verwijder uw bestrating en beton om water in uw terrein te laten infiltreren.

Stroombegrenzers of tapbeluchters	Verloopstukken zijn apparaten die op kranen of douches kunnen worden gemonteerd om de hoeveelheid water per minuut dat uit de kraan komt te reguleren. De aanbevolen hoeveelheid voor kranen is 8 liter per minuut en 10 liter per minuut voor douches. Beluchters zijn apparaten waarmee lucht in de waterstraal kan worden gebracht, wat een besparing oplevert van 40/50%.
-----------------------------------	---

8. Afval

Toelichting

Afval is een belangrijk wereldwijd probleem. Naarmate de wereldbevolking toeneemt en de levensstandaard stijgt, wordt er steeds meer afval geproduceerd. Dit heeft een zeer grote negatieve impact:

<https://youtu.be/1CSm4GG2VrU>

Elke organisatie en elke persoon moet zijn verantwoordelijkheid nemen om afval te verminderen. Oplossingen zijn te vinden door vanuit een circulair perspectief over afval te denken.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen

Beleid en plan voor afvalvermindering	Bepaal uw doelen en afvalverminderingbeleid. Denk circulair. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Afval splitsen	Installeer afvalbakken om verschillende soorten afval te splitsen en maak afspraken over de inzameling en verwerking van dit afval.
Praat met leveranciers	Werk samen met leveranciers van elk product dat u gebruikt om onnodige verpakkingen te verwijderen. Voorbeeld van het uniforme terugnameprogramma van PWC. Zie: https://www.ceguide.org/Strategies-and-examples/Dispose/Take-back-program
Van papier omschakelen naar digitaal	Door op zoveel mogelijk gebieden over te stappen van papier naar digitaal, vermindert u uw papierverspilling aanzienlijk.
Herbruikbare apparatuur	Verbied, voor zover mogelijk, materialen voor eenmalig gebruik en gebruiksvoorwerpen/gereedschappen. Bijvoorbeeld plastic pennen. Sta alleen het gebruik van duurzame pennen toe.
Chemisch afval	Denk aan uw chemisch afval (elk vast, vloeibaar of gasvormig afvalmateriaal dat aanzienlijke gevaren kan opleveren voor de menselijke gezondheid en het milieu). Zie: https://www.sciencedirect.com/topics/earth-and-planetary-sciences/chemical-waste Voor een gids voor chemisch afval: https://www.bu.edu/ehs/ehs-topics/environmental/chemical-waste/chemical-waste-management-guide

9. Mobiliteit

Toelichting

Mobiliteit heeft ook een grote impact op ons klimaat en de CO₂-uitstoot en is er voor een belangrijk onderwerp om over na te denken.

Om tot duurzame mobiliteit te komen, moet u nadenken over verschillende mobiliteitsstromen die verband houden met uw organisatie, zoals de mobiliteit van uw medewerkers en de mobiliteit van uw producten en diensten. Misschien denkt u zelfs aan de mobiliteit van uw leveranciers en verkoop.

Vraagstukken met betrekking tot duurzame mobiliteit zijn:

- Het type Vervoer;
- De frequentie van Vervoer;
- De lengte en duur van het transport;
- ...

SDG- verbinding

Ideeën en oplossingen	
Mobiliteitsbeleid en transitieplan	Bepaal uw doelstellingen en duurzaam mobiliteitsbeleid. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Moedig fietsen aan	Stimuleer uw medewerkers bijvoorbeeld om naar hun werk te fietsen <ul style="list-style-type: none"> — parkeer gratis fietsen bij uw kantoor; — samenwerking met fietsleasebedrijf; — werk samen met partners voor kortingen bij het kopen van een fiets; — een werknemersfietswedstrijd opzetten.
Elektrische auto's stimuleren	Lease/koop elektrische auto's voor uw medewerkers.
Beheer parkeren	Sommige organisatie kampen wellicht met parkeerproblematiek. Izix geeft u zichtbaarheid, flexibiliteit en controle voor uw parkeerbeheer, helpt u bij het ontwerpen van vooruitstrevend parkeerbeleid, het vergroten van de parkeerbeschikbaarheid via ons uitgebreide partnernetwerk en het commercialiseren van uw onderbenutte parkeerplaatsen via externe huurders. https://www.izix.eu/nl/
Auto delen stimuleren	Als bijvoorbeeld meerdere medewerkers relatief dicht bij elkaar wonen, moedig ze dan allemaal aan om te carpoolen en beloon dit gedrag.

10. Voedsel

Toelichting

De transitie naar duurzamer en gezonder voedsel is van belang i.v.m. met uw kantine en horeca, maar heeft ook te maken met de gezondheid en het welzijn van uw medewerkers. Dat betekent dat nadenken over voeding ook onderdeel moet zijn van uw duurzame visie en strategie van uw organisatie.

Denk hierbij aan:

- Een overstap naar lokaal, vegetarisch en/of veganistisch eten.
- Overgang naar gezonde voeding met minder suiker en zout.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen

Voedselbeleid en transitieplan	Bepaal uw doelen en duurzaam voedselbeleid. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan. Maak lokaal/biologisch/vegetarisch en/of veganistisch eten verplicht in uw kantine en catering. Ga stap voor stap over op lokale, seizoensgebonden en gezonde voeding.
Duurzaam voedsel	Maak van plantenvoeding de standaard in plaats van vlees. De hoofdfocus van uw menu's moet bijvoorbeeld gebaseerd zijn op groenten en niet op vlees. Denk aan de namen van uw gerechten op het menu!
Verleiding	Denk aan verleidingsmaatregelen die u zou kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld: verbied geen vlees maar laat zien dat vegetarisch/veganistisch eten heerlijk kan zijn.
Prijzen	Maak gezond en vegetarisch/veganistisch eten de goedkoopste van uw menu.
Water aanbod	Voorzie uw medewerkers en gasten van gratis water in plaats van ongezonde frisdranken met veel suiker.
Geen plastic verpakking	Serveer of koop geen etenswaren in plastic verpakkingen. Stimuleer medewerkers om de lunch niet in plastic verpakkingen mee te nemen.

11. Biodiversiteit

Toelichting

De verscheidenheid aan leven (planten/bomen en dieren en micro-organismen) neemt snel af en de biodiversiteit grijpt terug op acties om deze te vergroten. Kijk op: https://www.youtube.com/watch?v=GK_vRtHJZu4

Als organisatie kunt u uw verantwoordelijkheid nemen om na te denken over het terrein rondom uw gebouwen.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen	
Onderzoek uw terrein	Maak een inventarisatie van de biodiversiteit van uw terrein (misschien kunnen leerlingen van een plaatselijke school helpen).
Biodiversiteitsbeleid en -plan	Bepaal uw doelen en biodiversiteitsbeleid. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Uw terrein groener maken	Uw terrein vergroenen om het aantrekkelijker te maken voor uw medewerkers en de biodiversiteit te vergroten <ul style="list-style-type: none"> — Creër privacy met uw burens door middel van een oever, struiken of bomen. Gebruik geen hekken. — Steenbestrating zoveel mogelijk verwijderen! — Denk na over het beplanten van uw terrein vanuit een biodiversiteitsperspectief (vogels, insecten/bijen).
Vergroeningsinstallaties	<ul style="list-style-type: none"> — Installeer vogelhuisjes voor verschillende soorten vogels zoals mussen en zwaluwen en voor vleermuizen. — Installeer natuurlijke elementen zoals banken, tafels, pergola's en ook bijenhôtels.
Uw dak groener maken	Vergroening van uw dak voor een betere temperatuurregeling in uw gebouw en om redenen van biodiversiteit.
Buiten groen kantoor	Creër een groen buitenkantoor voor bijvoorbeeld kleine vergaderingen.

12. Digitalisering

Toelichting

De vraagstukken rondom digitalisering kunnen worden opgesplitst in twee hoofdvragen:

- Hoe kan ICT ons helpen onze duurzame doelen te bereiken.
- Hoe kunnen we onze ICT-infrastructuur duurzaam inrichten.

Digitalisering helpt ons enorm bij het behalen van de Sustainable Development Goals. Denk bijvoorbeeld aan het concept van Smart cities en Smart building. Of bijvoorbeeld aan oplossingen op het gebied van monitoring en big data, communicatie, empowerment van uw medewerkers, etc.

Bekijk deze video voor meer achtergrondinformatie: <https://www.youtube.com/watch?v=FShDs6uC-Sk>

Anderzijds is het ook de vraag hoe we ICT duurzaam kunnen implementeren. Dat betekent nadenken over de aanschaf van ICT, het duurzaam gebruik van ICT en het omgaan met e-waste.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen	
Digitaliseringsbeleid en -plan	Ontwikkel een digitaliseringsstrategie en plan om uw doelen te realiseren. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Duurzaam ICT-model	Het landelijke ICT Kennisinstituut in Nederland heeft een Duurzaam ICT-model ontwikkeld. Zie: https://www.kennisnet.nl/artikel/8276/duurzaamheid-belangrijk-aandachtspunt-bij-inzet-van-ict/
Energie verminderen	Definieer enkele algemene regels voor computergebruik, bijv. sluit uw desktop/monitor/printer aan het einde van de dag af
Tools en omgevingen om thuis online te werken	https://www.microsoft.com/nl-nl/microsoft-teams/group-chat-software https://zoom.us/ en vele anderen

13. Inkoop

Toelichting
<p>Inkoopbeleid kan een grote impact hebben op ons CO₂-emissieprofiel. U moet zich realiseren dat elke aankoopbeslissing die u neemt een impact heeft. Kiezen we ervoor om goedkope en slechte materialen van ver in te kopen met grote CO₂-uitstoot van transport door de lucht of proberen we ons afval te verminderen, recyclen en hergebruiken we onze eigen materialen waar dit mogelijk is.</p> <p>Belangrijke vragen over aankoop: https://www.youtube.com/watch?v=t1P3IXP7iXY</p> <p>Het heroverwegen van uw inkoopbeleid vanuit een duurzaam oogpunt betekent dat u moet nadenken over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de impact van uw aankopen; - uw afval verminderen; - verhoog de recycling en hergebruik van uw materialen.

SDG's verbinding

Ideeën en oplossingen	
Inkoopbeleid en -plan	Ontwikkel een duurzaam inkoopbeleid en richtlijnen om uw doelen te realiseren en uw medewerkers te begeleiden bij de inkoop van materialen en producten. Integreer de kwaliteitscyclus (plan, do, act en check) in uw plan.
Duurzame Overheidsopdrachten (MVI)	Duurzame overheidsopdrachten betekent focussen op de milieu- en sociale impact van aankopen en de prijs van de betreffende producten en diensten.

	richtlijnen en tools van pianoo kunnen hierbij helpen: https://www.pianoo.nl/en/public-procurement-in-the-netherlands/sustainable-public-procurement-spp
Tools voor duurzame overheidsopdrachten (MVI)	Duurzame Overheidsopdrachten (MVI) betekent dat u uw inkoop gebruikt om meer duurzaamheid te bereiken en een negatieve milieu- en sociale impact te voorkomen. Met behulp van deze tool verzamelt u snel de nieuwste MVI-criteria voor uw inkoopdocument. https://www.mvicriteria.nl/en

14. Certificering, wet- en regelgeving

Toelichting

Naarmate de duurzame beweging groeit en er steeds meer acties worden overwogen, neemt het aantal certificeringen, wet- en regelgeving toe. Deze zijn te vinden op verschillende niveaus: EU-niveau, nationaal niveau en zelfs regionaal of lokaal niveau. Het is daarom niet mogelijk om al deze maatregelen te inventariseren.

Daarom geven we alleen enkele suggesties voor u om onderzoek te doen en om na te denken over de mogelijkheden en beperkingen op basis van certificering, wet- en regelgeving.

SDG's verbinding

Dit hangt af van de keuzes die uw organisatie maakt ten aanzien van hun visie, strategie en plannen.

Ideeën en oplossingen

ISO-normen en duurzaam	Kijk voor meer informatie https://www.iso.org/developing-sustainably.html
BREEAM	BREEAM of Building Research Establishment Environmental Assessment Method wordt in meer dan 80 landen over de hele wereld gebruikt. Met deze certificering heeft een ondernemingscentrum hoge duurzaamheidskenmerken. Zie: www.breeam.com
Groencertificaat utiliteitsbouw	Een ander voorbeeld is een nationale (Nederlandse) certificering genaamd: "Groenverklaring utiliteitsbouw". Dit systeem geeft specificaties voor de gebruikte bouwmaterialen. Zie: https://english.rvo.nl/information/sustainability

15. Financiering

Toelichting

Financiering is een groot probleem voor de meeste organisaties die we hebben gepresenteerd in het Compendium of Good Practices en hiervoor is er niet één oplossing. De discussie over financiering kan vanuit twee invalshoeken worden benaderd: 1) vernieuwing van businessmodellen en businesscases en 2) financieringsmogelijkheden.

Transformeren naar een duurzame organisatie betekent ook nadenken over nieuwe duurzame businessmodellen en het uitwerken van nieuwe businesscases. Uitgroeien tot een duurzame organisatie betekent nieuwe investeringen, maar biedt ook nieuwe kansen die ingezet kunnen worden om de acties te financieren. Bij het

beslissen over de acties is het daarom ook belangrijk om oog te hebben en te zoeken naar nieuwe mogelijke businesscases.

Financiering is natuurlijk ook een kans en als gevolg van de laatste klimaatafspraken zullen duurzame fondsen toenemen en naar verwachting stijgen in de nabije toekomst. Wees alert om geen goede financieringsmogelijkheden te missen en wees creatief in het gebruik van deze financieringsmogelijkheden. Deze fondsen zijn te vinden op verschillende niveaus: EU-niveau, nationaal niveau en regionaal of lokaal niveau. Het is daarom niet mogelijk om al deze fondsen te inventariseren en als we dat zouden kunnen, zou het zeker snel achterhaald zijn.

Daarom voegen we slechts enkele suggesties toe met betrekking tot het ontwikkelen van een businesscase en enkele andere concrete slimme kansen.

SDG-verbindingen

Ideeën en oplossingen	
Duurzame bedrijfsmodellen en cases	<p>Duurzame bedrijfsmodellering is een andere manier van denken. Het gaat niet alleen om geld, maar ook om het creëren van sociale en ecologische waarde en daarmee de bijdrage van uw organisatie aan uw directe omgeving. Hier zijn enkele inspiratievideo's:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Duurzaam businessmodel canvas — Inzicht in het implementeren van duurzame bedrijfsmodellen — Een verschuiving in perspectief — Hoe bouw je een businesscase voor duurzaamheid
Onderhoudsplan	Zorg ervoor dat u duurzame acties opneemt in uw reguliere onderhoudsplan, zodat ze kunnen worden geïmplementeerd wanneer toch al onderhoud nodig is. Dit is bijvoorbeeld mogelijk wanneer uw lichten vervangen moeten worden.
Medewerking	Probeer financiering te vinden bij een consortium van partners. Dit is vaak effectiever. Met meerdere en diverse partners die subsidie aanvragen heeft u waarschijnlijk een grotere kans op succes.
Medefinanciering	Wanneer een van uw partners ook voordeel hebben van uw investering in duurzaamheid, kan deze partner geïnteresseerd zijn om samen met u te investeren.